

Araştırma Makalesi

Gönüllülük Faaliyetinde Bulunan Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri¹

Entrepreneurship Characteristics of Volunteering University Students

Yeter Aytül DAĞLI EKMEKÇİ Dr. Öğretim Üyesi, Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi yaekmekci@pau.edu.tr https://orcid.org/0000-0003-0540-6379	Özlem IŞIK İNAN Doktora Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ozlemisikinan@gmail.com https://orcid.org/0000-0001-8431-0070
--	--

Makale Gönderme Tarihi 21.11.2019	Revizyon Tarihi 13.01.2020	Kabul Tarihi 06.02.2020
---	--------------------------------------	-----------------------------------

Öz

Bu çalışmanın ana amacı üniversite öğrencilerinin gönüllü olarak organizasyonlarda görev almalarının girişimcilik düzeyinin ve özelliklerinin gelişmesini destekleyeceği savını araştırmaktır. Bu nedenle öğrencilerin gönüllü olmalarıyla ilgili demografik özellikleri için girişimcilik düzeylerinde fark olup olmadığına bakılmıştır. Girişimcilik faktörlerinin dağılımını belirlemek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi yapılmış, yenilikçilik, kararlılık, hürs (başarma ihtiyacı), yaratıcılık ve kendine güven şeklinde beş faktör belirlenmiştir. Soru formları 2017 Koç Spor Fest Etkinliği'nde gönüllü olarak görev alan 375 Pamukkale Üniversitesi öğrencisine Google anket formatında mail ve mesaj yolu ile gönderilmiştir. Elde edilen 201 veri istatistik analiz programı ile analiz edilmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin genel girişimcilik düzeyleri yüksek çıkmıştır. Özellikle okurken çalışma durumlarına göre yaratıcılık ve kararlılık faktörlerinde anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir. Ayrıca kendine ait bir iş fikri olan öğrencilerin yaratıcılık düzeyleri iş fikri olmayanlara göre yüksek bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Girişimcilik, Gönüllülük, Üniversite Öğrencileri, Spor Organizasyonları

Abstract

The main purpose of this study is to investigate the argument that the voluntary involvement of university students in organizations will support the development of entrepreneurship level and characteristics. Therefore, it was examined whether there is a difference in entrepreneurship levels for demographic characteristics of students about volunteering. In order to determine the distribution of entrepreneurship factors, a Descriptive Factor Analysis was conducted and five factors such as innovation, determination, ambition, creativity and self-confidence were determined. The questionnaires were sent to 375 Pamukkale University students who volunteered for the 2017 Koç Sports Fest Organization by mail and message in Google survey format. The results of 201 data set were analyzed by statistical analysis program. As a result, general entrepreneurship levels of the students were high. It is seen that there is a significant difference in creativity and determination factors especially according to working conditions while studying. In addition,

¹ Bu çalışma 28-30 Haziran 2019 tarihlerinde Lefkoşe-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde düzenlenen 3. Uluslararası Girişimcilik ve Sosyal Bilimler Kongresi'nde özet olarak sunulan bildirinin gözden geçirilmiş ve genişletilmiş halidir.

Önerilen Atıf / Suggested Citation

Dağlı Ekmekçi, Y. A., Işık İnan, Ö. 2020. Gönüllülük Faaliyetinde Bulunan Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 55(1), 246-267

the creativity level of the students who had a business idea of their own was found to be higher than those who had no business idea.

Key Words: *Entrepreneurship, Volunteering, University Students, Sports Organizations*

1. Giriş

Günümüzde bilim ve teknolojiye meydana gelen hızlı değişimler ve gelişmeler toplumların mevcut yapısını etkilemekte ve değiştirmektedir. Bilginin önem kazandığı toplum yapısında girişimciliğin ekonomik değeri ve önemi gün geçtikçe artmaktadır (Arslan, 2002, s. 1-2; Karadal, 2014, s. 23). Bu artışın ana sebebi olarak girişimciliğe konu olan işletmelerin, ülkelerin gelişiminde en önemli güç kaynağı olması belirtilmektedir (İrmiş ve Barutçu, 2012, s.1; Taysı ve Canbaz, 2014, s. 59). Özellikle teknolojiyi takip eden, stratejik bakış açısı yakalayabilen ve yeni alanlarda çeşitli mal ve hizmet sunumlarıyla yapılan girişimcilikler ülke ekonomilerini büyütürken ülkelere rekabet gücü ve avantajı da sağlamaktadır.

Girişimcinin yenilikçi ve dinamik olma özelliğini, ekonomik kalkınmada, insan kaynaklarının temel yapı taşlarından birisi olarak ilk kez vurgulayan kişi ise Joseph A. Schumpeter'dir. Schumpeter çalışmalarında yeni ürünler, yeni hizmetler, yeni süreçler, yeni arz kaynakları ve yeni pazarlar yaratmak için girişimcilikte yeni kaynakların yaratılması gibi konulara ağırlık vermiştir (Başar, 2013, s. 4; Dağlı Ekmekçi ve İrmiş, 2013, s. 636).

Türk kültüründe ise girişimciliğin temelini Ahilik Teşkilatı oluşturmaktadır. Cumhuriyetin kurulması ile yapılan kalkınma planlarında girişimcilik ekonomik büyüme ve kalkınma için önemli yer teşkil etmiştir. Ancak ülkenin savaştan çıkması ve halkın yoksulluk içinde olması, girişimcilik yatırımlarının devlet tarafından yapılmasını gerekli kılmıştır. Özel sektörün devlet desteği ile girişimcilik atakları 1969'larda başlamış, ancak 1980'ler döneminde hız kazanmıştır. 1980 sonrası uygulanan dışa açık politikalar ile Türkiye ekonomisi ve yatırım alanları yurt dışına açılmıştır (Dağlı Ekmekçi ve İrmiş, 2013, s. 637).

Girişimciliğin ülke ekonomisine faydaları; işsizlik sorununa önemli bir çözüm olanağı sağlaması, yeni düşüncelerin yaratılması, yayılması ve uygulamasını hızlandırması, yeni endüstrilerin doğmasına yol açması, yaratılan yeni teknolojileri kullanan sektörlerde verimliliği artırması, hızla büyüyen sektörler yaratarak ekonomik büyümeyi hızlandırması olarak sıralanabilir. Ayrıca girişimciler, piyasadaki rekabeti arttırarak, yenilikleri takip etmeyen firmalarında yenilikleri takip etmeye ve kullanmaya zorlamaktadır (Sabancı, 2004, s. 1). Girişimcilik aynı zamanda ihracatın artmasını da sağlamaktadır (Tolukan, 2014, s. 16-17).

Gelişmiş ülkelere bakıldığında çeşitli organizasyon ve sosyal sorumluluk faaliyetlerinde farklı görevleri yerine getiren ve içinde buldukları toplumun gereksinimlerini karşılamak için zaman ve çaba harcayan gönüllüler işgücü bakımından önemli ve büyük bir kaynak oluşturmaktadır (Sözeri ve vd., 2008, s. 38). Gönüllülük henüz fark edilmemiş olsa da ekonomik gelişme için bir fırsat olarak görülmelidir. Aslında finansal kârın direkt olarak görülmediği, yapılan işin başarılı olabilmesi için önemli güçlerden birini gönüllülük oluşturmaktadır (Marko ve vd., 2013, s. 4). Gönüllülük maddi bir karşılık beklenmeden istekli bir şekilde yapılırken hizmet verilen girişimin faaliyetlerinin örgütsel bağlılık da yaratılarak yerine getirilmesini sağlamaktadır. Bireylerin gönüllülük faaliyetlerine katılarak sağlayacakları faydaların başında deneyim kazanma, sosyal ve iş ilişkilerini geliştirme ve farklı iş ortamlarını/organizasyon yapılarını gözlemlemek gelmektedir.

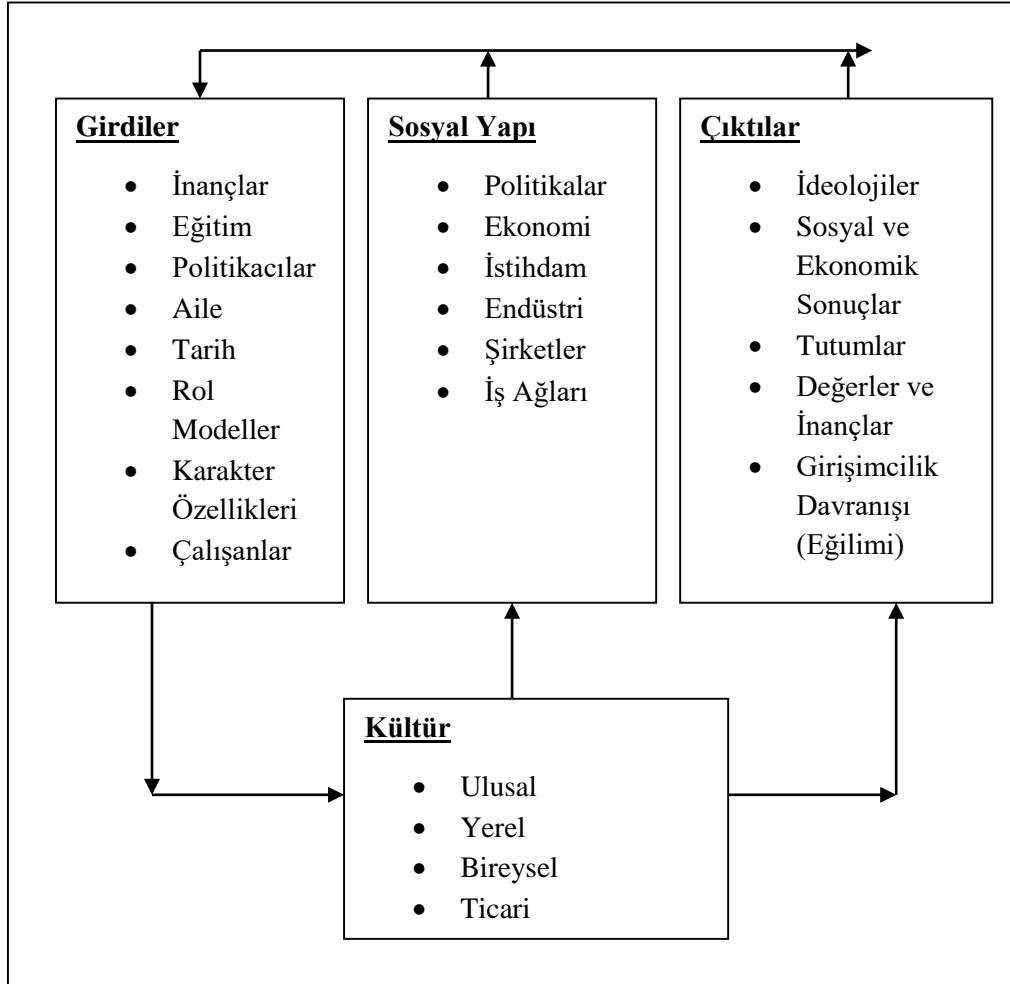
Tüm bu bilgiler ışığında bu araştırmanın ana amacı, organizasyonlarda gönüllü olarak görev alan üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin ve girişimcilik kişilik özelliklerinin gelişeceği savını test etmek için öğrencilerin girişimcilik düzeylerini ve girişimcilik özelliklerini oluşturan faktörleri tespit etmektir. Ayrıca öğrencilerin gönüllü olmalarıyla ilgili demografik özellikleri bakımından girişimcilik düzeylerinde fark olup olmadığını belirlemektir. Girişimcilik eğilimleri ve özellikleri araştırılırken gönüllülük özelliklerine de bakılmasını öneren bu araştırma, literatürde gönüllüğün girişimcilik faktörleri arasında yer almasıyla ilgili yeni araştırmalar yapılmasının yolunu açmayı da hedeflemektedir.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Girişimciliğin Tanımı

Kaynaklarda girişimcilik kavramının iktisat literatürüne girişinin Fransız ekonomist Cantillon'un öncülüğünde 19. ve 20. yüzyıllarda olduğu belirtilmektedir. İktisadi açıdan girişimcilik kaynakları ekonomik olarak düzenleme ve harekete geçirme faaliyeti olarak anlaşılmaktadır. Jean Babbtiste Say girişimcilik kavramını bugün kullanılan anlamına dönüştürmüş ve girişimcinin riski üstlendiği kadar üretim girdilerini örgütlenme ve yönetme konusunda da yetkin olması gerektiği üzerinde durmuştur (Aytaç, 2006, s. 141; Başar, 2013, s. 3-4; Eryılmaz ve Dirik 2016, s. 2). Günümüzdeki anlamıyla girişimcilik, kişilerin bireysel çabaları ile elde edilen ekonomik fırsatların yeni değerlere dönüştürülerek ekonomik değere sahip mal veya hizmetlerin üretiminin yapıldığı, organize yapıların ortaya çıkarıldığı iş kurma sürecini ifade etmektedir (Akyurt, 2018, s. 44).

Girişimcilik süreci karmaşık, çok boyutlu ve dinamik koşulların etkileşimi ile gerçekleşmektedir (Morisson, 2001, s. 194). Şekil 1'de girişimcilik sürecini etkileyen faktörler gösterilmektedir. Günümüz şartlarında tüm bu bileşenlerin bir araya gelmesi ile başarılı girişimcilikler ortaya çıkmaktadır. Morisson (2001) ile benzer şekilde McKenzie, B. ve vd. (2007) de girişimcilik sürecinde bireylerin ekonomik eylemlerini sosyal, politik ve ekonomik çerçeve içinde değerlendirilmeleri gerektiğini vurgulamaktadır. Girişimcilik, bireylerin veya grupların niyetleri ve kapasiteleri kadar çevredeki fırsatlardan etkilenişini de kapsayan bir süreçtir.

Şekil-1: Dinamik Girişimcilik Sürecini Etkileyen Faktörler (Morisson, 2001: 196).

Kruegger ve vd. (2000)'e göre girişimcilik sürecinin merkezinde yatan şey fırsatlardır. Karşılaşılan fırsatların doğru zamanda ve doğru şekilde değerlendirilmesi ile girişimcilik çoğunlukla başarılı şekilde sonuçlanmaktadır. Fırsat dendiğinde, piyasada hali hazırda hizmet

verenlerden geriye kalan boşluk ifade edilmektedir. Eski fikirlere başka bir pencereden bakmak da yeni fırsatları yakalamak demektir (Başar, 2013, s. 11-12).

2.2. Girişimcilik Eğitimi

Girişimci ve girişimcilik tanımlarından hemen hepsinde yenilik ve değişim, esneklik, dinamiklik, risk alma, yaratıcılık ve gelişim odaklı olma gibi özellikler yer almaktadır (Korkmaz 2000, s. 116). Her ne kadar girişimci özellikleri arasında iyimserlik, yaratıcılık, inisiyatif alma ve bağımsız hareket etme becerisi gibi doğuştan gelen özelliklerden bahsedilse de (Piansoongnern, 2007, s. 121), girişimciliğin, bu genetik kişilik özellikleri ile ortaya çıkmasının yanında aile, çevre, gelir, alınan eğitimler sonucunda öğrenme ile de edinilen bir davranış değişikliği olduğu da birçok araştırmacı tarafından belirtilmektedir (Arslan, 2002, s. 1-3; Akyurt, 2018, s. 45). Doğuştan gelen özelliklerin yanı sıra girişimciliğin yaşamın çeşitli evrelerinde “öğrenilebilir” bir özellik olduğu da sıklıkla dile getirilmeye başlanmıştır (Şeşen ve Basım, 2012, s. 21; Ulutürk Akman ve Bektaş, 2015, s. 219; Eryılmaz ve Dirik 2016, s. 2). Bu bağlamda girişimcilik eğitimi, özellikle gençlerin girişimsel tutum sahibi olmalarında ve davranışlarının oluşmasında ve keşfedilmemiş girişimcilik özelliklerinin farkına varmalarında önemlidir (Büyükyılmaz ve vd. 2016, s. 106). Gelişmiş ülkelerin eğitim yapıları incelendiğinde, üniversitelerde ve eğitim amaçlı merkezlerde akademik anlamda girişimcilik eğiliminin kazandırıldığı ve sürekliliğinin sağlandığı gözlenmektedir (Solmaz ve vd., 2014, s. 51; Akyurt, 2018, s. 48). Ülkelerde girişimcilik eğiliminin artabilmesi için her bir ülkenin koşullarına uyan girişimcilik geliştirme modelleri ve çerçeveleri hazırlanmalı ve öğrencilere aktarılmalıdır (Piansoongnern, 2007, s. 122).

Bilge ve Bal (2012)'nin araştırma sonuçlarına göre; Türkiye’de üniversite öğrencilerinin risk alma, fırsatları yakalama, kararlı olma gibi alt boyutlar açısından girişimciliğe olan ilgileri ve eğilimleri düşük seviyede bulunmuştur. Bu ilgi ve eğilimi artırabilmek için ezbere eğitim programlarından vazgeçilerek teorik eğitimin yanında (Emsen ve vd., 2003, s. 149) pratik uygulamalara da yer verilmesinin öğrencilerin becerilerini fark ederek geliştirmelerine olanak sağlayacağı vurgulanmaktadır. Bilgi yükünü girişimcilik eğitimiyle alan bireylerin, bu bilginin nerede ve nasıl kullanılacağını görebilmeleri ve kendi yeteneklerini keşfedebilmeleri için çeşitli uygulama alanlarında yer almaları gerekmektedir. Bunu sağlamanın en doğal ve kolay yolu ise profesyonel hayatın bir yansıması olan gönüllü faaliyetlerde görev ve sorumluluk üstlenmektir.

2.3. Türkiye’de Girişimcilik

Girişimcilik ulusal kalkınmanın en önemli faktörlerinden biridir. Girişimcilik faaliyetleri sayesinde ekonomik büyümeyi ve uzun vadeli istikrarı sağlamak mümkün olmaktadır. Bu nedenle devlet politikaları ve yasalar ile girişimcilik ruhunun gelişmesinin desteklenmesi gerekmektedir. Oluşturulan yasalar ve eğitimler ile vatandaşların girişimcilik faaliyetleri teşvik edilmelidir (Bewayo, 1995, s. 67; Piansoongnern, 2007, s. 121- 132).

Türkiye, girişimcilik potansiyeli yüksek genç nüfusuyla Avrupa Komisyonu tarafından dikkat çekmekte ve desteklenmek amacı ile Avrupa Birliği ülkeleri ile “Avrupa Girişimciliği Teşvik Ödülleri” programından ödüle aday olabilmektedir. Ancak Türkiye’de bu potansiyelin etkin değerlendirildiğini söylemek mümkün değildir (Taş ve Bilen, 2014, s. 66). Oysaki Türkiye ekonomisinin gelişmesi ve sürdürülebilir bir rekabet avantajı elde etmesi için, girişimcilik özelliği gösteren kişilerin girişimciliğe yönlendirilmesi ve girişimci gençlerin sayısını arttırmak çok önemlidir (Akyurt, 2018, s. 53). Bu durumda da kişilerin meslek seçimine yön verilen dönemler olarak lise ve üniversitelerde girişimcilik derslerinin verilmesi ve yeni programların oluşturulması önem kazanmaktadır.

Diğer tüm sektörler olduğu gibi spor sektörü de günümüzde önemli bir girişimcilik alanı olarak görülmektedir. Spor kulüplerinin kendi renkleri ve markaları altında kişisel kullanıma özgü hediyelik eşya (anahtarlık, kalem, bardak, silgi, havlu, atkı, bere gibi) ürünleri tasarlaması ve satması spor alanındaki girişimciliklere verilebilecek en güzel örnektir (Dağlı Ekmekçi ve İrmiş, 2013, s. 639). Spor kulüpleri yanında spor malzemeleri satışı yapan markaların ve spor merkezlerinin franchising (imtiyaz anlaşması) sistemiyle hızla yayılması spora yapılan yatırımların önemini göstermektedir (Özman, 2016, s. 45). Özellikle spor beslenmesi, spor

teknolojisi, spor turizmi alanlarıyla birlikte spor salonlarından, spor aktivitelerine kadar birçok alanda yapılan sportif girişimcilik faaliyetleri spor sektöründeki büyümeyi hızlandırmıştır. Gün geçtikçe insanların sağlıklı yaşama, fit görünmeye ve spor yapmaya önem vermesi de girişimcilere yeni fırsatlar yaratmaktadır.

2.4. Gönüllülüğün Tanımı

Latince “voluntas” kelimesinden türetilen “gönüllü” kavramı; iş ve ailelere ayrılan zamanın dışında kalan zamanlarda başkalarına yardım etmek veya yeni işler öğrenmek üzere hiçbir ücret almadan farklı faaliyetlerde çalışmayı kendi istekleri ile kabul eden kişileri ifade etmektedir (Ferrand ve ak.,2006, s. 21). Güzel vd. (2015) gönüllüyü, “fiziksel gücünü, zamanını, bilgisini, bir veya birden çok becerisini ve deneyimini organizasyonlara finansal bir karşılık beklemeden sunan ve özellikle çevresi için rol model olan kişi” olarak tanımlamaktadır. Türk Dil Kurumu’na göre ise gönüllü; “Bir işi yapmayı hiçbir yükümlülüğü yokken isteyerek üstlenen kişi” olarak tanımlanmaktadır (<http://www.tdk.gov.tr>). Bu durumda gönüllülükte esas olan 3 ana faktör ücret karşılığı olmaksızın organizasyona katkıda bulunulması, zorlama olmadan ortaya çıkması ve toplumun ve gönüllülerin yararının gözetilmesidir (Koşan ve Güneş, 2009, s. 4; Fişne, 2017, s. 11).

Bir etkinliğe katılanların (seyirci ve yarışmacılar) memnuniyetlerinin, gönüllülerin gönüllülük motivasyonları ve kişisel özellikleri ile doğru orantılı olduğu bilinmektedir. Ayrıca gönüllülük bir toplumun gelişiminin belkemiğini temsil etmektedir. Çünkü toplumun günlük olarak karşılaştığı ihtiyaçlara, sorunlara ve değişimlere cevap vermekte; aidiyet, beraberlik duygularını geliştirmekte; sosyal ilişkileri arttırmakta ve desteklemekte, bununla birlikte istikrarlı sivil toplum örgütlerinin oluşumunu teşvik etmektedir (Peric, 2011, s. 5). Gönüllü çalışanlar organizasyonlarda veya etkinliklerde görev alarak eğitim gördükleri alanlar ve iş hayatı ile ilgili benzersiz deneyimler kazanmaktadır. Bunun yanında bazen gönüllü çalışma kişiyi hiç düşünmediği bir işe veya girişime yönlendirebilir veya farkında olmadığı bir hobi veya ilgiyi keşfetmesini sağlayabilir (Marco ve vd., 2013, s. 5). Gönüllüler, gönüllü olarak çalıştıkları işlerde yeni kişiler ile tanışarak sosyal ağlarını genişletebilir ve gelecekteki iş bağlantıları için yeni arkadaşlar edinebilirler(Cheung ve Liu, 2017, s. 756).

Eğitim, sanat, din, sağlık, çevre ve spor gibi (Fişne ve Karagöz, 2016, s. 2)pek çok alanda gönüllülük faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Tüm alanlarda ve özellikle spor alanında yapılan organizasyonların amaçlarına başarıyla ulaşmasında ücretsiz işgücü kaynağı olarak görev yapan gönüllülerin önemi ve katkısı büyüktür. Bu nedenle kişileri gönüllü olmaya iten faktörlerin olduğunun belirlenmesi, doğru insan kaynakları stratejilerinin planlanması ve uygulanması açısından önem taşımaktadır(Güzel ve vd., 2015, s. 85; Ekmekçi, 2016, s. 255; Fişne ve Karagöz, 2016, s. 2; Fişne, 2017, s. 20).

Atçı vd. (2014)’e göre üniversite öğrencilerinin spor organizasyonlarına gönüllü olma nedenleri kariyer yönelimi, topluma yönelik duyarlılık, kişisel gelişim, kişilerarası ilişkiler ve dışsal ödüller şeklinde 5 kategoride toplanmaktadır. Gönüllülüğün kişisel gelişim, tecrübe kazanma ve sosyal ilişki kurma şeklindeki girişimcilik için de önemli faktörleri barındırdığı görülmektedir. Bu araştırmanın amaçlarından bir tanesi de gönüllülüğün bu yönleriyle girişimciliği etkileyen faktörler arasında yer alması gerektiğini getirmektedir.

2.5. Gönüllü Çalışmanın Girişimciliğe Etkisi

Gelecekte meslek sahibi olacak ve toplumun tüm birimlerinin yönetiminde karar verme yetkisine sahip olacak öğrenciler, toplumların gelişmesi ve büyümesi açısından kabul edilenden ve farkında olunandan çok daha önemlidir. Globalleşen dünyada yaşanan sosyal sorunların çözümü için, potansiyel olarak toplumda izlerini bırakan, teknolojik açıdan yetenekli, yaratıcı ve girişimci öğrencilere(gençlere) ihtiyaç duyulmaktadır. Öğrencilerin sosyal olarak aktif hale getirilebilmesinin birçok yolu vardır; bunlardan bir tanesi de proje ve organizasyonlarda gönüllü olarak çalışmalarınıdır. Kişiler yaşadıkları sosyalleşme sürecindeki deneyimleri ile mevcut sosyal problemleri çözme sürecine katkıda bulunur ve bu sayede iyi bir yaşam düzeyi sağlayabilirler (Peric, 2011, s. 4). Üniversite öğrencilerinin eğitim süreçleri sonucunda edinecekleri mesleki

sertifikasyon sayesinde sosyal bilimler, sağlık bilimleri, fen bilimleri ve diğer alanlardaki örgüt ve organizasyonlarda karar verici kişiler olarak profesyonel bir şekilde yer alacakları göz önünde bulundurulduğunda, gönüllülük faaliyetlerinin onlara sağlayacağı yetkinliklerin önemi bir kat daha artmaktadır.

Okullar ve öğretmenler girişimcilik teorilerini öğretmenin yanında, öğrencileri girişimci özelliklerini yönlendirecek yaratıcı aktiviteler yapmaya teşvik etmelidirler. Bu yaratıcı aktiviteleri gerçekleştirecekleri en iyi pozisyon ise gönüllü olarak çalışmaktır. Organizasyon ya da örgütlerde gönüllü olarak çalışan öğrenciler teorik olarak öğrendiklerini uygulama şansı bulurlar. Çünkü gönüllü çalışılan pozisyonlar çoğunlukla eğitim durumlarına, bireysel becerilerine ve yeteneklerine dayalı olarak seçilmektedir (Piansoongnern, 2007, s. 132-133). Başarılı bir işletme yönetimi için gerekli unsurların öneminde akademik ve teknik bilginin %30, pratik bilginin %34, doğuştan ve sonradan kazanılan kişisel özelliklerin %36 oranında önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Gönüllülük bu pratik bilginin oluşmasında etkili bir rol almaktadır (Arslan, 2002, s. 2; Özmen, 2015, s. 5).

3. Yöntem

3.1. Ana Kütle ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Mayıs 2017 yılında Pamukkale Üniversitesi'nde yapılan Koç Spor Fest (Türkiye Üniversiteler Arası Spor Oyunları) final karşılaşmalarında görev alan 375 gönüllü Pamukkale Üniversitesi öğrencisi oluşturmaktadır. Soru formuna yanıt veren 201 öğrenci örnekleme oluşturmaktadır. Ana kütleyle ulaşma oranı ise %53,6'dır.

3.2. Veri Toplama ve Analiz Yöntemi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Anket, bilgi alınacak kişilerin doğrudan doğruya okuyup bir soru listesinin hazırlanması şeklinde yapılan gözlemdir (Seyidoğlu, 1997, s. 33). Araştırmada kullanılan anket 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde gönüllü öğrencilerin demografik özelliklerine ve gönüllü olma sebeplerine yönelik 9 madde bulunmaktadır. 2. bölümde ise Solmaz vd. (2014)'nin Summer (1998) ve Brice (2002)'tan uyarladığı 22 maddelik Girişimcilik Ölçeği kullanılmıştır. Girişimcilik ölçeği sorularının yanıtları 5'li Likert Ölçeği (1: Hiç Katılmıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4: Katılıyorum 5: Tamamen Katılıyorum) şeklinde alınmıştır. Soru formu tüm gönüllü katılımcılara mail veya mesajla Google form olarak ulaştırılmıştır.

Araştırmadan elde edilen 201 adet veriseti istatistikî yöntemlerle analiz edilmiştir. Öncelikle kullanılan ölçeğin güvenilirliğini ölçmek için yaygın bir yöntem olan Cronbach Alfa katsayısına bakılmıştır. Ayrıca frekans analizi, faktör analizi ve hipotez testleri yapılmıştır.

Solmaz vd. (2014)'nin başarıma arzusu (hırs), kararlılık, pratik zekâ, yenilikçilik, bağımsızlık ve kendine güven olarak ele aldıkları alt boyutlar gönüllü üniversite öğrencilerinin verdikleri yanıtların analizi sonucunda içerdiği ifadelerin faktör yüklerinin büyüklüğü ve anlamları dikkate alınarak en uygun olarak yenilikçilik, kararlılık, başarıma ihtiyacı (hırs), bağımsızlık ve yaratıcılık olarak beş boyutta toplanmış ve adlandırılmıştır.

Kullanılan ölçek sorularına (girişimcilik eğilimi) ait güvenilirlik katsayısı α : 0.905 olarak bulunmuştur. Böylece kullanılan ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğu söylenebilir. Kayış 2017'ye göre Alfa (α) katsayısına göre ölçeğin güvenilirlik kriterleri; $0.00 \leq \alpha < 0.40$ ölçek güvenilir değil, $0.40 \leq \alpha < 0.60$ ölçeğin güvenilirliği düşük, $0.60 \leq \alpha < 0.80$ ölçek oldukça güvenilir ve $0.80 \leq \alpha < 1.00$ ölçek yüksek derecede güvenilirdir. Tablo 1'de ölçeğe ait faktörlerin güvenilirlik analizi sonuçları belirtilmiştir.

Tablo 1: Güvenilirlik Analizi Sonuçları

<i>Faktör</i>	Cronbach's Alpha (α)	N
Yenilikçiliğe yönelik ifadeler (5 soru)	,743	201
Kararlılığa yönelik ifadeler (5 soru)	,740	
Hırsa (Başarma İhtiyacına) yönelik ifadeler (5 soru)	,782	
Yaratıcılığa yönelik ifadeler (3 soru)	,753	
Kendine Güvene yönelik ifadeler (3 soru)	,788	
Genel Girişimcilik Eğilimine yönelik ifadeler	0.905	

3.3. Araştırmanın Varsayımı, Araştırma Soruları ve Araştırma Hipotezleri

Literatüre konu olan girişimcilik ve gönüllülük kavramları ve araştırmalar dikkate alındığında gönüllü olarak bir organizasyonda çalışan kişilerin aldıkları teorik eğitimler için uygulama alanı bulmalarının, kendilerini geliştirme fırsatları yakalamalarının, yeni kişiler ve fırsatlar ile karşılaşmalarının girişimcilik düzeylerini etkileyeceği anlaşılmaktadır. Buradan hareketle araştırmanın varsayımı gönüllülük faaliyetlerine katılan gençlerin girişimcilik düzeylerinin yüksek olacağı şeklindedir. Araştırma sorusu şu şekilde kurulmuştur:

Araştırma sorusu 1: Spor organizasyonlarında gönüllü olarak çalışan üniversite öğrencilerinin girişimcilik düzeyleri yüksek midir?

Araştırma sorusu 2: Bu örneklem grubunda girişimcilik özellikleri hangi faktörler ile açıklanmaktadır?

Araştırmanın Hipotezleri:

H_{1a}: Girişimcilik ölçeği alt boyutları ortalamalarında gönüllü öğrencilerin cinsiyetine göre istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.

H_{1b}: Girişimcilik ölçeği alt boyutları ortalamalarında gönüllü öğrencilerin okurken çalışma durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.

H_{1c}: Girişimcilik ölçeği alt boyutları ortalamalarında gönüllü öğrencilerin iş fikri olma durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.

H_{1d}: Girişimcilik ölçeği alt boyutları ortalamalarında gönüllü öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülterlere göre istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.

H_{1e}: Girişimcilik ölçeği alt boyutları ortalamalarında gönüllü öğrencilerin katıldığı gönüllü organizasyon sayısına göre istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.

3. Bulgular

3.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan gönüllü öğrencilerin demografik özellikleri Tablo-2'de gösterilmektedir.

Tablo-2: Gönüllü Öğrencilerin Demografik Özellikleri

	Özellikler	f	%		Özellikler	f	%
Cinsiyet	Kadın	80	39.8	Okurken Çalışma Durumu	Evet	123	61.2
	Erkek	121	60.2		Hayır	78	38.8
	Toplam	201	100		Toplam	201	100
Yaş	17-19	15	7.5	Sınıf	Mezun	25	12.4
	20-22	111	55.2		1.Sınıf	32	15.9
	23-25	56	27.9		2.Sınıf	68	33.8
	26+	19	9.4		3.Sınıf	38	18.9
					4.sınıf	38	18.9
Toplam	201	100	Toplam	201	100		
Öğrenim Gördüğü Fakülte	Spor Bilimleri F.	148	73.6	Katıldığı Gönüllü Organizasyon Sayısı			
	Diğer (Mühendislik, İktisadi ve İdari Bilimler, Eğitim, İletişim, Sağlık Bil.,Fen Edebiyat, Yabancı Diller)	53	26.4		1-3 organizasyon	75	37.3
					4-7 organizasyon	79	39.3
Toplam	201	100	Toplam	201	100		
				8 organizasyon ve üzeri	47	28.4	
				Toplam	201	100	
				Kendine Ait İş Fikri	Var	113	56.3
					Yok	88	44.7
				Toplam	201	100	

Katılımcı gönüllü öğrencilerin cinsiyet açısından dağılımlarına bakıldığında; 121'i (%60.2) erkektir. Yaş açısından dağılımlarına bakıldığında ise 20-22 yaş aralığındaki öğrenci sayısı 111(% 55.2)'dir. Katılımcıların öğrenim gördüğü fakültele bakıldığında, ilk sırada 148 (%73.6) ile spor bilimleri fakültesinde okuyan öğrenciler yer almaktadır. Çalışmanın yapıldığı organizasyonun spor organizasyonu olması nedeni ile spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin gönüllü katılımı diğer fakültele oranla daha yüksektir. Buldukları sınıf incelendiğinde ise ilk sırada 68 (%33.8) ile ikinci sınıfta okuyan öğrenciler bulunmaktadır. Katılımcıların katıldıkları gönüllü organizasyon sayısına bakıldığında ilk sıra 64 (%31.8) ile beş ve üzeri sayıda spor organizasyonuna gönüllü olarak katılan öğrencilerden oluşmaktadır. Katılımcıların 123 (%61.2)'ü okurken bir işte çalışmaktadır. Ayrıca katılımcıların 113 (%56.3)'ünün kendine ait bir iş fikrinin olduğu görülmektedir.

3.2.Katılımcıların Girişimcilik Eğilim Düzeyleri

Ölçekteki maddeler 22 ile 110 puan arasında bir değere sahip olmaktadır. Katılımcılardan elde edilen puanlar toplanmak suretiyle her bir kişinin genel girişimcilik düzeyine ilişkin ham puanlar belirlenmektedir. Girişimcilik puanlarının değerlendirilmesinde Tablo 4'tekikriterler temel alınmıştır (Tolukan, 2014, s. 86).

Tablo-3: Girişimcilik Puanlarının Değerlendirilme Kriter Tablosu

Girişimcilik Kriter Aralık	Puan Aralığı	Değer	Katılımcı kişi Sayısı	Katılımcı Puan %	Ölçek Ortalama Puan	Madde Ortalaması	Standart Sapma
1.00 -1.79	22-39	Çok Düşük Girişimcilik	3	%1.5	92.68	4.21	.777
1.80 - 2.59	40-56	Düşük Girişimcilik	1	%0.5			
2.60 - 3.39	57- 74	Orta Düzeyde Girişimcilik	2	1%			
3.40 - 4.19	75- 92	Yüksek Girişimcilik	80	%39.8			
4.20 - 5.00	93- 110	Çok Yüksek Girişimcilik	115	%57.2			
Toplam			201	%100			

Katılımcıların yanıtları doğrultusunda hesaplanan skor puanlar Tablo-3'te kriter değerler ile birlikte gösterilmiştir. Katılımcıların 115 (%57.2)'inin çok yüksek girişimcilik eğilimine sahip olduğu görülmektedir. Demografik bilgilerde kendine ait iş fikri olan kişi sayısı 113 olması bu ölçekteki girişimcilik eğilimi puanlamasını doğrular niteliktedir. Bunun yanında katılımcıların 80 (%39.8)'inin de yüksek sayılabilecek girişimcilik eğilimine sahip olduğu görülmektedir. Ölçeğin genel puan ortalaması 92.68 ve madde ortalaması 4.21 ile çok yüksek girişimcilik düzeyini göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda araştırma sorusu 1'in yanıtı olarak araştırmaya katılan gönüllü öğrencilerin girişimcilik düzeyleri yüksek bulunmuştur.

3.3. Açıklayıcı Faktör Analizi

Faktör analizi günümüzde sosyal bilimler gibi alanlarda bilgi, tutum, davranış, eğilim ve öz yeterlilik gibi yapıları açıklamak için kullanılan önemli bir istatistiksel araçtır (Doğan vd. 2017, s. 375). Uygunluk belirleme aşamasında verilerin faktör analizine uygun olup olmadığını anlamak için Barlett ve Kaiser-Meyer- Olkin (KMO) testleri uygulanmaktadır. Bu testler ile değişkenler arasındaki korelasyonun yüksek olup olmadığı kontrol edilmektedir. Sonuç olarak istenen, değişkenler arası korelasyonun yüksek olmasıdır (Kalaycı, 2017, s. 321). Bu çalışmada "Bartlett Küresellik Testi" anlamlılık (sig.) değeri 0,000 ile uygun ve faktör analizi için örneklem yeterliliğini ölçen "Kaiser-Meyer-Olkin Testi" test değeri 0,895 – çok iyi olarak hesaplanmıştır. Tablo-5'te test değerleri gösterilmiştir.

Tablo-4: KMO ve Barlett's Test Sonuçları

Kaiser-Mayer-Olkin Measure of Sampling	,895
Barlett's Test of Sphericity Approx.Ch	2073.417
df	231
Sig.	.000

Açıklayıcı faktör analizi sonucunda spor organizasyonlarına gönüllü olarak katılan öğrencilerin girişimcilik özelliklerine yönelik beş faktör bulunmuştur. Bu faktörler; içerdiği ifadelerin faktör yüklerinin büyüklüğü ve anlamları dikkate alınarak en uygun şekilde isimlendirilmişlerdir. Yenilikçilik, Kararlılık, Başarma İhtiyacı (Hırs), Yaratıcılık ve Kendine güven olarak belirlenmiştir. Her faktöre ait sorular ve istatistiksel bilgiler 5., 6., 7., 8. ve 9. tablolarda gösterilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda araştırma sorusu 2 için araştırmaya katılan gönüllü öğrencilerin girişimcilik özelliklerinin 5 boyut altında toplandığı bulunmuştur.

Tablo-5:Yenilikçilik Faktörü İstatistikî Analizi

İfadeler	İstatistikî Bilgiler				
	Ortalama (\bar{x})	Standart Sapma	Açıklama yükü	Açıklama n varyans (%)	Faktöre ait
14- Bir işyerinde patron olsam, yeni fikirleri ve projeleri olan çalışanlarımı dinlerim.	4.49	.715	.771	16.813	8.137
15- İnsanlar, farklı fikirleri dinleyerek kendilerine bir sentez yaratmalıdır.	4.46	.741	.751		
16- İnsan bütün fikirlere açık olmalıdır.	4.47	.787	.738		
17- Hayatta yeni deneyimler kazanmalıyım.	4.62	.675	.760		
18- Yeni fikirlerin doğması için katılımlı olmaya ihtiyaç vardır.	4.45	.699	.650		
TOPLAM	4.50	.593	.743		

Girişimcilik faktörleri arasında en yüksek etkiye sahip faktör yenilikçiliklerdir. Yenilikçi olanlar yeni fikirler ve buluşlar üretebilmekte ve dolayısı ile girişimcilik eğilimleri en yüksek seviyede görülmektedir (Korkmaz, 2000, s. 169). Literatürde girişimcilik risk olarak fırsatları değerlendirme, yenilikleri yakalayabilme ve hedefleri hayata geçirme süreci olarak ifade edilmektedir (Keleş ve vd., 2012, s. 108).

Bu çalışmada yenilikçilik faktörü toplam varyansın %16.81'ini açıklamaktadır. “Hayatta yeni deneyimler kazanmalıyım” maddesine verilen yanıtların ortalamaları (\bar{x} = 4.62) yüksek düzeyde çıkmıştır. Bu maddenin faktörü açıklama yükü de (α =0.760) ile yüksektir. Buda ankete katılan gönüllü öğrencilerin yeniliklere açık olduklarını açıkça göstermektedir. “Bir işyerinde patron olsam, yeni fikirleri ve projeleri olan çalışanlarımı dinlerim” maddesine (\bar{x} =4.49), “İnsanlar, farklı fikirleri dinleyerek kendilerine bir sentez yaratmalıdır” maddesine (\bar{x} =4.46) ve “İnsan bütün fikirlere açık olmalıdır” maddesine (\bar{x} =4.47) verdikleri cevaplar ile katılımcıların farklı ve yeni fikirlere açık olduğunu göstermektedir.

Tablo-6: Kararlılık Faktörü İstatistikî Analizi

İfadeler	İstatistikî Bilgiler				
	Ortalama (\bar{x})	Standart Sapma	Açıklama yükü	Açıklanan aryans (%)	Faktöre ait özdeğer
10- Eğer bir şey yapmaya karar verdimsem ve buna imkânım varsa hiç durmam, hemen yaparım.	4.41	.814	.716	15.053	2.031
9- Bir şeyi yapacağıma söz verdimsem, mutlaka yaparım.	4.50	.788	.704		
8- Başladığım işi asla yarım bırakmam, sonuna kadar takip ederim.	4.38	.798	.689		
6- İnsanlara yardımcı olmayı severim.	4.47	.831	.689		
7- İnsanlarla kaynaşmaktan hoşlanırım.	4.30	.918	.670		
19- Farklı olmaktan çekinmem.	4.30	.826	.423		
TOPLAM	4.39	.618	.740		

Bu çalışmada ikinci önemli faktör “Kararlılık” faktörüdür. Kararlılık faktörü toplam varyansın %15.05’ini açıklamaktadır. Solmaz ve vd. (2014)’nın çalışmasında da kararlılık, girişimci kişilerin sahip olması gereken önemli özelliklerden birisi olarak belirtilmektedir. Bunun nedeni, girişimci bireylerin, hedeflerini gerçekleştirmek adına azimli olmaları gerektiğiyle doğru orantılıdır. Bu çalışmada kararlılık faktörü için en yüksek faktör açıklama yükü “Eğer bir şey yapmaya karar verdimsem ve buna imkânım varsa hiç durmam, hemen yaparım.” maddesi ($\alpha=0.716$) olarak görülmektedir. Bu madde ortalaması ($\bar{x}=4.41$) ile yüksek katılımı göstermektedir. “Bir şeyi yapacağıma söz verdimsem, mutlaka yaparım” maddesi ortalama olarak bu faktörün en yüksek ($\bar{x}=4.50$) değeri ile katılımcıların kararlı bir yapıda olduklarını açık şekilde gösteren maddedir.

Tablo-7: Hırs- Başarma İhtiyacı Faktörü İstatistikî Analizi

İfadeler	İstatistikî Bilgiler				
	Ortalama (\bar{x})	Standart Sapma	Açıklama yükü	Açıklanan aryans (%)	Faktöre ait özdeğer
2- Yarışırken her daim kazanmayı düşünürüm	4.08	.975	.841	12.479	1.487
4- Başkaları ile yarışmak, benim tarzımı yansıtmaktadır.	3.41	1.142	.738		
1- Yenilmekten hiç hoşlanmam, asla pes etmem.	3.89	1.045	.707		
3- Yapacağım işte herkesten iyi olmaya çalışırım.	4.10	.968	.655		
5- Başarma mutluluğunu içimde çok yoğun hissettiğimden, işimi canla başla yaparım.	4.41	.750	.465		
TOPLAM	3.98	.726	.782		

Girişimcilik günümüzde insanların hayat standartlarını yükseltmeye yönelik birçok alanda önemli bir unsur olarak görülmektedir. Bu unsurların yanında başarıya ihtiyacı (hırs) kişileri girişimci olmaya sevk etmekte, karşılaşılabilecek riskleri üstlenmeye yönelmekte ve sorun çözme becerisini geliştirerek girişimcilik potansiyelini arttırmaktadır (Özdemir, 2015, s. 46; Özdemir ve vd., 2016, s. 122). Bu çalışmada katılımcıların girişimcilik özelliklerini gösteren üçüncü faktör “Başarma

İhtiyacı (Hırs)” faktörüdür. Bu faktör toplam varyansın % 12.47’sini açıklamaktadır. “Başarma mutluluğunu içimde çok yoğun hissettiğimden, işimi canla başla yaparım.” maddesi bu faktörün ortalaması en yüksek ($\bar{x}= 4.41$) maddesidir. Girişimci kişilik özelliğine sahip kişiler başarı yönelimlidir (Arslan, 2002, s. 10). En yüksek faktör açıklama yükü ($\alpha=0.841$) ile “Yarışırken her daim kazanmayı düşünürüm” maddesidir. Aynı maddenin ortalaması da ($\bar{x}=4.08$) ile yüksek ortalamalar içindedir. Solmaz ve vd. (2014)’nin turizm öğrencileri üzerindeki çalışmalarında da benzer sonuçlar bulunmuştur.

Tablo-8:Yaratıcılık Faktörü İstatistiki Analizi

4.Yaratıcılık – İleri Görüşlülük		İstatistiki Bilgiler			
İfadeler	Ortalama (\bar{x})	Standart Sapma	Açıklama yükü	Açıklanan varyans(%)	Faktöre ait özdeğer
12- Gelecekteki müşteri eğilimlerine yönelik yeni mal ve hizmetler tasarlayabilirim.	3.80	.979	.748	9.960	1.238
13- Geleceğe ilişkin fırsatları yakalayabilecek yeteneğe sahibim.	4.03	.805	.742		
11- Mevcut sorunları çözebilecek orijinal fikir ve düşünceler üretebilirim.	4.15	.794	.623		
TOPLAM	3.99	.696	.753		

“Yaratıcılık” faktörü toplam varyansın % 9.96’sını açıklamaktadır. Aritmetik ortalaması en yüksek madde “Mevcut sorunları çözebilecek orijinal fikir ve düşünceler üretebilirim” ($\bar{x}= 4.15$) maddesidir. Bu maddenin bu faktörü açıklama yükü de($\alpha=0.623$)ile orta düzeydedir. Bu faktördeki en yüksek açıklama yükü ($\alpha=0.748$) ile “Gelecekteki müşteri eğilimlerine yönelik yeni mal ve hizmetler tasarlayabilirim” maddesidir. Bu maddenin ortalaması ise ($\bar{x}= 3.80$)’dir.

Tablo-9:Kendine Güven Faktörü İstatistiki Analizi

5.Kendine Güven		İstatistiki Bilgiler			
İfadeler	Ortalama (\bar{x})	Standart Sapma	Açıklama yükü	Açıklanan varyans (%)	Faktöre ait özdeğer
21- Bir kişinin benim hayatımda yönlendirici bir rol oynamasını kabul edemem.	3.66	1.119	.765	8.956	1.025
22- Eğer çevremdeki insanlar, boş bir şey peşinde olduğumu söyleseler, onlara kulak asmam.	3.93	1.055	.730		
20- Eğer yaptığım bir işe gerçekten inanıyorsam, çevremdekilere kulak asmadan o işi yaparım.	4.25	.927	.479		
TOPLAM	3.95	.797	.788		

Çalışmada beşinci faktör “Kendine Güven” faktörüdür. Bu faktör toplam varyansın %8.95’ini açıklamaktadır. “Eğer yaptığım bir işe gerçekten inanıyorsam, çevremdekilere kulak asmadan o işi yaparım” maddesi ($\bar{x}= 4.25$) ile ortalaması en yüksek maddedir. En yüksek açıklama yükü ($\alpha=0.765$) ile “Bir kişinin benim hayatımda yönlendirici bir rol oynamasını kabul edemem” maddesidir. Bu çalışmada katılımcılarının, bağımsızlığına düşkün ve kendine güvenen yapıya sahip oldukları (otonom kişilik) söylenebilir. Bu faktörün maddeleri ortalaması ($\bar{x}= 3.95$) ile katılımcıların girişimcilik özelliklerinden kendine güven özelliği yüksek olarak

değerlendirilebilir. Kendine güveni yüksek olan kişiler yeteneklerinin ve kişisel faaliyetlerinin yapacakları adımlar için önemli sonuçlara yol açabileceğine inandıkları için girişimciliğe daha yatkındırlar (Akyurt, 2018, s. 47).

3.4. Demografik Özelliklere Göre Hipotez Testleri

Hipotez testi öncesinde verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacı ile Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testlerinden faydalanılmıştır (Eymen, 2017: 88). Normallik testleri sonucunda her bir boyut ve Girişimcilik Ölçeğinin tamamı için [$p=,000$] olarak bulunmuştur. Buna göre $p<0,05$ anlamlılık düzeyinde verilerin normal dağılım göstermediği görülmüştür. Bu durumda bağımsız iki grup arasında anlamlı fark olup olmadığına bakmak için Mann-Whitney U testi, bağımsız ikiden fazla grup arasında anlamlı fark olup olmadığına bakmak için Kruskal-Wallis testi uygulanmaktadır (Eymen, 2017, s. 87; Sungur, 2017, s. 87).

Tablo-10: Gönüllü Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Mann-Withney U Testi Sonuçları

Ölçek Faktör	Grup	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	P
Hırs (Başarma Arzusu)	Kadın	80	83,99	6719,00	3479,000	,001
	Erkek	121	112,25	13582,00		
Yaratıcılık	Kadın	80	89,99	7199,50	3959,500	,027
	Erkek	121	108,28	13101,50		
Kendine Güven	Kadın	80	87,90	7032,00	3792,000	,009
	Erkek	121	109,66	13269,00		
Yenilikçilik	Kadın	80	103,75	8300,00	4620,000	,578
	Erkek	121	99,18	12001,00		
Kararlılık	Kadın	80	108,63	8690,50	4229,500	,127
	Erkek	121	95,95	11610,50		

* $p<0,05$ Grouping Variable: Cinsiyet

Tablo 10'da görüldüğü üzere cinsiyet değişkenine göre Mann-Withney U Testi sonuçlarında hırs, yaratıcılık ve kendine güven alt boyutlarında kadın ve erkek katılımcıların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Her üç boyut içinde erkeklerin ortalamaları kadınlara göre yüksektir. Bu sonuçlar doğrultusunda hırs, yaratıcılık ve kendine güven alt boyutları için H_{1a} hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo-11: Gönüllü Öğrencilerin Okurken Çalışma Durumlarına Göre Mann-Withney U Testi Sonuçları

Ölçek Faktör	Grup	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	P
Hırs (Başarma Arzusu)	Evet	123	102,59	12618,00	4602,000	,626
	Hayır	78	98,50	7683,00		
Yaratıcılık	Evet	123	111,56	13721,50	3498,500	,001
	Hayır	78	84,35	6579,50		
Kendine Güven	Evet	123	105,02	12917,50	4302,500	,214
	Hayır	78	94,66	7383,50		
Yenilikçilik	Evet	123	103,80	12767,00	4453,000	,382

	Hayır	78	96,59	7534,00		
Kararlılık	Evet	123	107,71	13248,50	3971,500	,038
	Hayır	78	90,42	7052,50		

*p<0,05 Grouping Variable: Çalışma Durumları

Tablo 11’de çalışma durumu değişkenine göre yaratıcılık ve kararlılık alt boyutlarında okurken çalışan öğrencilerle çalışmayan öğrencilerin ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Her iki boyut için de okurken çalışanların ortalamalarının çalışmayanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda yaratıcılık ve kararlılık alt boyutları için H_{1b} hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo-12: Gönüllü Öğrencilerin İş Fikri Olma Durumlarına Göre Mann-Withney U Testi Sonuçları

Ölçek Faktör	Grup	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Hırs (Başarma Arzusu)	Var	113	104,66	11827,00	4558,000	,309
	Yok	88	96,30	8474,00		
Yaratıcılık	Var	113	109,91	12419,50	3965,500	,012
	Yok	88	89,56	7881,50		
Kendine Güven	Var	113	100,22	11324,50	4883,500	,827
	Yok	88	102,01	8976,50		
Yenilikçilik	Var	113	104,99	11864,00	4521,000	,260
	Yok	88	95,88	8437,00		
Kararlılık	Var	113	107,43	12140,00	4245,000	,073
	Yok	88	92,74	8161,00		

*p<0,05 Grouping Variable: İş Fikri Olma Durumu

Tablo 12’de kendine ait iş fikri olup olmama durumuna göre Mann-Withney U Testi sonuçları incelendiğinde yaratıcılık alt boyutunda iş fikri olan öğrencilerin iş fikri olmayan öğrencilere göre ortalamaları daha yüksektir. Bu sonuçlar doğrultusunda yaratıcılık alt boyutu için H_{1c} hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo-13: Gönüllü Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Fakülteleere Göre Fark Mann-Withney U Testi Sonuçları

Ölçek Faktör	Grup	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Hırs (Başarma Arzusu)	Spor Bilimleri	148	103,51	15320,00	3550,000	,303
	Diğer	53	93,98	4981,00		
Yaratıcılık	Spor Bilimleri	148	99,99	14799,00	3773,000	,677
	Diğer	53	103,81	5502,00		
Kendine Güven	Spor Bilimleri	148	99,53	14730,00	3704,000	,545
	Diğer	53	105,11	5571,00		
Yenilikçilik	Spor Bilimleri	148	102,01	15098,00	3772,000	,673
	Diğer	53	98,17	5203,00		
Kararlılık	Spor Bilimleri	148	104,79	15508,50	3361,500	,120
	Diğer	53	90,42	4792,50		

*p<0,05 Grouping Variable: Öğrenim Gördükleri Fakülte

Tablo 13.'de öğrenim gördüğü fakülte değişkenine göre Mann-Withney U Testi sonuçları incelendiğinde alt boyutlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda H_{1d} hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 14. Gönüllü Öğrencilerin Katıldığı Gönüllü Organizasyon Sayısına Göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Ölçek Faktör	Organizasyon Sayısı	N	Sıra Ort.	Sd.	X ²	P
Hırs (Başarma Arzusu)	1-3	75	99,79	2	2,029	,363
	4-7	79	107,31			
	8 üzeri	47	92,32			
Yaratıcılık	1-3	75	96,29	2	,965	,617
	4-7	79	102,25			
	8 üzeri	47	106,40			
Kendine Güven	1-3	75	106,93	2	2,107	,349
	4-7	79	101,09			
	8 üzeri	47	91,37			
Yenilikçilik	1-3	75	100,35	2	1,629	,443
	4-7	79	106,36			
	8 üzeri	47	93,03			
Kararlılık	1-3	75	89,16	2	5,708	,058
	4-7	79	111,27			
	8 üzeri	47	102,63			

*p<0.05 Kruskal Wallis Test Grouping Variable: Gönüllü Organizasyonda Çalışma

Tablo 14.'de gönüllü organizasyona katılma sayısı değişkenine göre Kruskal Wallis test sonuçları incelendiğinde alt boyutlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda H_{1e} hipotezi reddedilmiştir.

4. Tartışma ve sonuç

Günümüzün en önemli sorunlarından biri olan işsizliğe kalıcı çözüm getirebilmek için son yıllarda birçok ülke girişimciliğe çok önem vermekte, girişimcilik eğitimi ve programları düzenlemekte ve girişimciliği teşvik etmektedir (Naktiyok ve Timuroğlu, 2009, s. 85; Keklik ve vd., 2012, s. 432; Demir ve vd. 2015, s. 206). Türkiye'de de öncelikle girişimcilik alanındaki derslerin tüm eğitim kademelerindeki müfredatlarda yer alması sağlanmalıdır (Aksel ve Bağcı, 2016, s. 2121; Akyurt, 2018, s. 48). Emsen ve vd.(2003) girişimcilik eğiliminin artması için iş hayatından kopuk bir şekilde oluşturulmuş eğitim sisteminin değiştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Eğitim kurumları (anaokulundan üniversiteye kadar) programlar aracılığı ile gönüllülük faaliyetlerinin önemini vurgulamak ve programlarına gönüllük çalışmalarını ekleyerek (Peric, 2011, s. 10) gençler açısından girişimcilik eğilimini arttırmak açısından önemli bir role sahiptir. Özellikle girişimciliğin artması ve girişimci kişilerin yetişmesi için üniversitelere büyük görevler düşmektedir. Üniversiteler, öğrencilerini en üst seviyede eğitim sahibi olmuş, girişimci ruha sahip ve yenilikçi bireyler olarak mezun ettiğinde ülkenin geleceğine çok önemli katkıları olacaktır.

Aytaç (2006) Amerika'da girişimcilerin sanıldığından daha iyi eğitilmiş olduğu ancak bu eğitimlerinin yaptıkları işle doğrudan ilgili olmadığını belirtmektedir. Bu açıdan bakıldığında

girişimcilik başarısında sadece eğitim düzeyinin yeterli olamayacağı, eğitimin uygulama ile desteklenmesinde gönüllü olarak özellikle ilgi duyulan ve ileride çalışılmak istenen alanlarda gerçekleşen organizasyonlarda yer almak gerektiği açıktır. Her ne kadar bu çalışmada spor alanındaki gönüllülük organizasyonuna katılmış üniversite öğrencileri ele alınmış ve organizasyonun sporla ilgili olmasının spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin girişimcilik düzeyleri üzerinde anlamlı bir fark yaratmadığı tespit edilmiş olsa da bu durum farklı birçok çalışmayla da irdelenmelidir.

Bu çalışmada Koç Spor Fest etkinliğine katılan gönüllü üniversite öğrencilerinin girişimcilik ortalamalarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan girişimcilik çalışmalarında öğrencilerin gönüllülük faaliyetinde yer alıp almadığına bakılmamış olsa da, birçok çalışmada üniversite öğrencilerinin girişimcilik düzeyleri orta ve yüksek düzeyde çıkmıştır.

Açıklayıcı faktör analizi sonucunda gönüllü faaliyetlere katılan öğrencilerin girişimcilik özelliklerini açıklayan faktörler yenilikçilik, kararlılık, başarıma ihtiyacı, yaratıcılık ve kendine güven olarak beş başlıkta toplanmıştır. Bu özellikler; kişilerin liderlik, takım çalışması, organizasyon becerisi, sorumluluk alma, iletişim kurma ve risk yönetimi yetkinliklerini geliştirmelerini sağlayacak özelliklerdir. Faktörlerden yenilikçilik ve kararlılık faktörlerinin bu örneklem grubunda girişimciliği en fazla açıklayan faktörler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özgül ve Yücel (2018, s. 349) yenilikçiliğin yeni ürün üretmek ve sorunlar karşısında çözüm yolları oluşturmak açısından öneminin büyük olduğunu belirtmiştir. Yenilikçi özelliklere sahip bireylerin girişimcilik eğilimlerinin yüksek olduğu bilinmektedir.

Gönüllü faaliyetlere katılan öğrencilerde cinsiyet değişkenine göre hırs, yaratıcılık ve kendine güven alt boyutlarında anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin ortalamaları kız öğrencilere göre yüksektir. Bu sonuç Aksel ve Bağcı (2016)'nın çalışması ile benzerlik göstermektedir. Öğrencilerin girişimcilik düzeylerinde okurken çalışma durumlarına göre yaratıcılık ve kararlılık özelliklerinde anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir. Bu iki boyut için okurken çalışan öğrencilerin ortalamalarının, çalışmayan öğrencilerin ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. Uygun ve vd.(2012) daha önce bir işte çalışmış genç girişimci adayların girişimcilik eğilimlerinin çalışmamış olanlara göre daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Gönüllü olarak çalışmak da bir iş deneyimi olarak düşünüldüğünde bu sonuçlar birbirini desteklemektedir. Ayrıca kendine ait bir iş fikri olan öğrencilerin yaratıcılık düzeyleri iş fikri olmayanlara göre yüksektir.

Ancak öğrenciler öğrenim gördükleri alana ve katıldıkları gönüllü organizasyon sayısına göre değerlendirildiğinde bu durumlar ile girişimcilik özellikleri ortalamaları arasında bir farka rastlanmamıştır.

Ülkemizin kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesinde girişimciliği destekleyen kurum ve kaynakların artırılmasıyla özellikle üniversite öğrencilerinin yenilikçi fikirlerinin projeye dönüştürülmesi önem arz etmektedir. Bilimsel bilgiyi ticari değere dönüştürebilecek genç beyinler için kampüs temelli girişimcilik modelinin (Ulutürk Akman ve Bektaş, 2015, s. 229) etkin şekilde oluşturulmasında eğitim kurumlarının girişimcilik teorilerini öğretmenin yanında, girişimcilik özelliklerinin geliştirilebileceği uygulamaları (staj, uygulamalı dersler, gönüllülük faaliyetleri vb.) sunması gerekmektedir. Akyurt (2018, s. 55) öğrencilerin girişimcilik özelliklerinin desteklenmesi için girişimcilikle doğrudan ilişkili olan liderlik, yönetim, üretim, pazarlama gibi derslerin de eğitiminin verilebileceğini vurgulamaktadır. Özmen (2015) ise çalışmada staj uygulaması dersi ve işletmecilik dersi alan öğrencilerin almayanlara göre daha yüksek girişimcilik düzeyine sahip olduklarını belirlemiştir.

İleride yapılacak çalışmalarda gönüllülük faaliyetlerine katılmış ve katılmamış bireyler arasında fark olup olmadığına bakılabilir. Üniversitelerin özellikle girişimcilik eğitimi veren programlarının öğrencilerine gönüllü faaliyette bulunmalarına olanak sağlamaları önerilmektedir. Ayrıca farklı bölge ya da üniversitelerdeki büyük organizasyonlara gönüllü olmuş öğrenciler üzerinde yapılacak araştırma sonuçları karşılaştırılabilir.

Kaynakça

- Aksel, İ., ve Bağcı, Z. (2016). Girişimcilik Eğilimi; Bir Kamu Üniversitesinin İİBF’inde Öğrenim Gören Son Sınıf Öğrencilerinde Bir Araştırma. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi , 5 (7), 2120-2133.
- Akyurt, N. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Sağlık Örneği. Medical Sciences (NWSAMS), 13 (2), 43-57.
- Arslan, K. (2002). Üniversiteli Gençlerde Mesleki Tercihler ve Girişimcilik Eğilimleri. Doğu Üniversitesi Dergisi, 6, 1-11.
- Atçıl, D., Yenipınar, U., & Unur, K. (2014). Gönüllü Olma Nedenleri: Mersin 2013 -XVII. Akdeniz Oyunları Örneği. Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 11 (3), 42-56.
- Aytaç, Ö. (2006). Girişimcilik: Sosyo-Kültürel Bir Perspektif. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (15), 139-160.
- Başar, M. (2013). Girişimcilik ve Girişimcilik Süreçleri. Y. Ürper içinde, Girişimcilik (s. 2-20). Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi web ofset.
- Bewayo, E. D. (1995). Uganda Entrepreneurs: Why Are They In Business. Journal Of Small Business Strategy, 6, 67-78.
- Bilge, H., ve Bal, V. (2012). Girişimcilik Eğilimi: Celal Byara Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2 (16), 131-148.
- Büyükyılmaz, O., Karakaya, A., ve Yıldırım, C. (2016). Girişimcilik Eğitimi Alan Bireylerin Demografik Özellikleri Açısından Girişimcilik Eğilimleri Arasındaki Farklar. Journal of Entrepreneurship & Development/Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, 10 (2), 105-125.
- Cheung, C.-k., and Liu, E. S.-c. (2017). Enhancing The Contribution of Volunteering to Career Commitment With Friendship Among University Students. Career Development International, 22 (7), 754-771.
- Çelik, A., İnce, M., ve Bozyiğit, S. (2014). Niğde Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 7 (3), 113-124.
- Dağlı Ekmekçi, A. Y., ve İrmiş, A. (2013). Girişimcilik ve Spor. International Conferance On Eurasian Economies 2013 (s. 635-640). St. Petersburg - Russia: Beykent University .
- Demir, A. Z., Eliöz, M., Cebi, M., ve Sezen, S. (2015). Girişimcilik ve Girişimci Üniversite: Spor Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 34 (1), 198-212.
- Doğan, N., Soysal, S. ve Karaman, H. (2017). "Aynı Örneklemeye Açımlayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi Uygulanabilir mi?"Küreselleşen Dünyada Eğitim (s. 373-400). içinde pegem indeks.
- Ekmekçi, R., ve Çelik, A. (2015). Organizasyon Başarısı: Liseler Dünya Hentbol Şampiyonası Örneği. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 4 (3), 563-576.
- Ekmekçi, R. (2016). Spor Organizasyonlarında Gönüllülük. Ed.: R. Ekmekçi, Sporda Yönetim ve Organizasyon (s. 255-272). İzmir: Ergün Yayınevi.
- Emsen, S. Ö., İrmiş, A., ve Deliktaş, E. (2003). İktisadi Gelişmede Girişimciliğin Rolü - Karşılaştırmalı Bir Analiz: Erzurum - Denizli II. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8 (1), 141-154.
- Eryılmaz, İ., ve Dirik, D. (2016). Girişimcilik Niyeti Üzerine Nitel Bir Araştırma: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Örneği. Gençlerle 360 Derece 3. Uluslararası Öğrenci Kongresi. Manisa.
- Eymen, E. (2007). SPSS 15.0 Veri Analiz Yöntemleri. İstatistik Merkezi Yayın No: 1.

- Ferrand, A., Chapelet, J.-I., Rizzon, J., ve Gambone, A. (2006). Guide book for the management of sport event volunteers. «How to manage human resources?». Sentedalps Consortium.
- Fişne, M. (2017, Nisan). Kişilik Özelliklerinin Sporda Gönüllülük Motivasyonu Üzerine Etkisi:Uluslararası Spor Organizasyonlarında Görev Alan Gönüllülere Yönelik Bir Araştırma. Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi . Sivas.
- Fişne, M., ve Karagöz, Y. (2016). Uluslararası Spor Organizasyonları İçin Gönüllü Motivasyonları Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanması. Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 1 (1), 1-16.
- Güzel, P., Ünlü, H., Özbey, S., ve Esentaş, M. (2015). Volunteerism and international sport organisations: XVII. Mediterranean Games. Turkish Journal of Sport and Exercise, 17 (1), 84-91.
- İrmiş, A., ve Barutçu, E. (2012). Öğrencilerin kendilerini Girişimci Bir Kişiliğe Sahip Görmelerini ve İş Kurma Niyetlerini Etkileyen Faktörler: Bir alan araştırması. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi,, 26 (2), 1-24.
- Karadal, H. (2014). Girişimcilik Bilgisi ve Stratejik Girişimcilik. H. Karadal içinde, Girişimcilik (s. 23-51). İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
- Karşlı, H. O. (2018). Kişilik Özellikleri ve Girişimcilik Niyeti Arasındaki İlişkinin Proaktıf Kişilik Boyutu Açısından İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalı, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) . Ankara.
- Kayış, A. (2017). Güvenilirlik Analizi. Ş. Kalaycı içinde, SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri (s. 403-409). Ankara: Dinamik Akademi.
- Keleş, H. N., Kırıl Özkan, T., Doğaner, M., ve Altunoğlu, A. E. (2012). Önlisans Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi, Yaz (9).
- Korkmaz, S. (2000). Girişimcilik ve Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. Hacettepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 18 (1), 163-179.
- Koşan, A., ve Güneş, E. (2009). Gönüllülük ve Erzurum 2011 Üniversitelerarası Kış Oyunları. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 13 (2), 1-18.
- Marco, M., Rodhain, F. ve Rodhain, A. (Feb 2013). Volunteerism as a tool for Entrepreneurship and Education through a socio-economical activity in the context of the International Township Project of Auroville. Tenth Biennial Conference on Entrepreneurship. India: hal archives-ouvertes.
- McKenzie, B., Ugbah, S. D., & Smothers, N. (2007). " Who Is an Entrepreneur" Is It Still The Wrong Question. Academy of Entrepreneurship Journal, 13 (1), 23-43.
- Morrison, A. (2001). A contextualisation of entrepreneurship. International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research, 12 (4), 192-209.
- Naktiyok, A., ve Timuroğlu, K. M. (2009). Öğrencilerin Motivasyonel Değerlerinin Girişimcilik Niyetleri Üzerine Etkisi ve Bir Uygulama. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 23 (3), 85-103.
- Özdemir, L. (2015). Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Sosyo-Demografik Özellikler Açısından Değerlendirilmesi. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 20 (1), 41-65.

- Özdemir, A., Saygılı, M., ve Yıldırım, K. (2016). Risk Alma Eğilimi Ve Başarma İhtiyacının Girişimcilik Potansiyeline Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *İşletme Bilimi Dergisi*, 4 (2), 121-140.
- Özgül, E., & Yücel, E. (2018). Girişimcilik Merakı İle Yenilikçilik Arasındaki İlişkide Girişimcilik Öz-Yeterliliğinin Aracılık Rolü. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 16 (31), 331-353.
- Özman, C. (2016). "Sporda Girişimcilik" Üzerine Bir Araştırma. Saarbrücken: Türkiye Alim Kitapları.
- Özmen, Ç. (2015). Rekreasyon ve Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Çalışma. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi . Burdur.
- Peric, J. (2011). Student volunteering: a new path to personal growth and sustainable community development. *European University for Voluntary Service (EUV)* , 1-17.
- Piansoongnarn, O. (2007). An Investigation of German Entrepreneurship Development:How Students Manage a Consulting Business Professionally. *European Journal of Social Sciences*, 5 (1), 121-135.
- Sabancı, Ö. (2004). Tüsiad Başkanı Öner Sabancı Girişimcilik Kongresi Açılış Konuşması. (s. 1-2). İstanbul: Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği.
- Seyidoğlu, H. (1997). Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı. İstanbul: Güzem Yayınları.
- Solmaz, S. A., Aksoy, Ö., Şengül, S., ve Sarıışık, M. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Turizm Lisans Ve Ön Lisans Öğrencileri Üzerine Bir Alan Araştırması. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16 (26), 41-55.
- Sözeri, B., Karlı, Ü., ve Koçak, M. S. (2008). Spor Organizasyonlarında Gönüllü Çalışma Motivasyonları Ölçek Geliştirme Çalışması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, XIII (3), 37-48.
- Sungur, O. (2017). Korelasyon Analizi. Ş. Kalaycı (ed.) içinde, *Spss Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri* (s. 116-125). Ankara: Dinamik Akademi.
- Şeşen, H., ve Basım, N. H. (2012). Demografik Faktörler ve Kişiliğin Girişimcilik Niyetine Etkisi: Spor Bilimleri Alanında Öğrenim Gören Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 12 (Özel Sayı), 21-28.
- Taş, A. (2016). Girişimcilik Eğitimi İle Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişkinin Parametrik Teknikler ile Analizi: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Sayısal Yöntemler Bilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi . Bolu.
- Taş, Y. H., ve Bilen, M. (2014). Avrupa Birliği ve Türkiye’de Genç İşsizliği Sorunu ve Çözüm Önerileri. *HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 3 (6), 50-69.
- Taysı, K., ve Canbaz, S. (2014). Önlisans Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini ve Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. *Electronic Journal of Vocational Colleges* (Mayıs), 59-67.
- Tolukan, E. (2014, Aralık). Spor Tesisi Yöneticilerinin Girişimcilik Eğilimi ve Liderlik Davranış Özelliklerinin İncelenmesi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi . Ankara.
- Ulutürk Akman, S., ve Bektaş, H. (2015). Üniversite Öğrencilerinin Girişimci Özelliklerinin İncelenmesi. *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi*, XXXVII (I), 217-232.

Uygun, M., Mete, S., & Güner, E. (2012). Genç Girişimci Adayların Girişimcilik Eğilimi ve Girişimcilik Özellikleri Arasındaki İlişki. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4 (2), 145-156.

İNTERNET KAYNAKLARI

www.beesportive.com. (Erişim tarihi: 12 Haziran 2018).

www.b-fit.com.tr, <https://b-fit.com.tr/tr/tarihcemiz>.(Erişim tarihi: 13 Haziran 2018)

www.tdk.gov.tr. (Erişim tarihi: 20 Haziran 2018)

www.sportsandmerits.com (Erişim tarihi: 10 Nisan 2019)

Research Article

Gönüllülük Faaliyetinde Bulunan Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri

Entrepreneurship Characteristics of Volunteering University Students

<p>Yeter Aytül DAĞLI EKMEKÇİ Dr. Öğretim Üyesi, Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi yaekmekci@pau.edu.tr https://orcid.org/0000-0003-0540-6379</p>	<p>Özlem IŞIK İNAN Doktora Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ozlemisikinan@gmail.com https://orcid.org/0000-0001-8431-0070</p>
---	---

Extensive Summary

Introduction: Rapid changes and developments in science and technology affect and change the current structure of societies. The main reason for this increase is the fact that enterprises subject to entrepreneurship are the most important power source in the development of countries. Entrepreneurship, especially following technology, capturing a strategic perspective and offering various goods and services in new fields, provides competitive power and advantage to countries while expanding the economies of the country. Entrepreneurship levels of Turkish university students were found to be low in terms of taking risks, seizing opportunities and being determined. In order to increase this interest and tendency, rote education programs should be abandoned and practical applications should be included in addition to theoretical education. Entrepreneurship training individuals need to be involved in various areas of application so that they can see where and how this information is used and discover their own talents. The most natural and easy way to achieve this is to assume duties and responsibilities in voluntary activities which are a reflection of professional life.

Volunteers are those who voluntarily accept to work in different activities at no cost to help others or to learn new jobs at times other than the time allocated to work and families. Volunteering should be seen as an opportunity for economic development. Volunteerism develops feelings of belonging and togetherness; It promotes and supports the development of social relations and encourages the formation of stable non-governmental organizations.

In the light of all this information, the main purpose of this study is to determine the entrepreneurship levels and entrepreneurship characteristics of the students in order to test the argument that entrepreneurship tendencies and entrepreneurship personality traits of university students who volunteer in organizations will develop. In addition, it is aimed to determine whether there is a difference in entrepreneurship levels for demographic characteristics of students about volunteering.

Purpose: Every year at the national level bringing together young athletes from different branches such as Basketball, Football, Volleyball, Foot tennis, Gymnastics, Athletics, Handball, Archery, Mountain biking and Swimming Koç Sports Fest 2017 finals were held at Pamukkale University. The main purpose of this study is to investigate the argument that the voluntary involvement of university students in organizations will support the development of entrepreneurship level and characteristics. Therefore, it was examined whether there is a difference in entrepreneurship levels for demographic characteristics of students about volunteering. This study was designed based on the assertion that volunteering with a sense of belonging, willingness to be useful and self-free will is an important factor for entrepreneurship without any monetary compensation. It is known

that volunteering also includes important factors for entrepreneurship, such as personal development, gaining experience and building social relationships.

Design/methodology/approach: In order to determine the distribution of entrepreneurship factors, a Descriptive Factor Analysis was conducted and five factors such as innovation, determination, ambition, creativity and self-confidence were determined. The questionnaires were sent to 375 Pamukkale University students who volunteered for the 2017 Koç Sports Fest Organization by mail and message in Google survey format. The results of 201 data set were analyzed by statistical analysis program.

Findings:As a result of the analyzes, the factors explaining the entrepreneurship characteristics of volunteer students are grouped under five titles as innovation, determination, need to succeed, creativity and self-confidence. Innovation and determination were the most important factors explaining entrepreneurship in this sample group. It is known that individuals with innovative characteristics have a high entrepreneurial tendency.

According to the gender variable, there is a significant difference in ambition, creativity and self-confidence sub-dimensions of volunteer students. The average of male students is higher than female students. This result is similar to the study of Aksel and Bağcı (2016). It is seen that there is a significant difference in creativity and determination characteristics of students according to their working status while studying at entrepreneurship levels. It is seen that the average of the students working for these two dimensions is higher than the average of the students who are not working. Uygun et al. (2012) stated that the entrepreneurship tendencies of young entrepreneur candidates who had previously worked in a job were higher than those who did not work. Considering volunteer work as a work experience, these results support each other. In addition, students with a business idea of their own creativity level is higher than non-business idea.

However, when the students were evaluated according to their field of study and the number of voluntary organizations they participated, no difference was found between these situations and their average entrepreneurship characteristics

Discussion:In the realization of development goals of our country, it is important to transform the innovative ideas of university students into projects by increasing the institutions and resources supporting entrepreneurship. In order to create a campus-based entrepreneurship model (UlutürkAkman and Bektaş, 2015, p. 229) for young minds that can turn scientific knowledge into commercial value, educational institutions should provide entrepreneurship theories as well as applications (internship, practical courses, volunteer activities, etc.) in addition to teaching entrepreneurship theories. In order to increase entrepreneurship activities and to educate entrepreneurs, universities have big duties. When universities graduate students with the highest level of education, entrepreneurial spirit and as innovative individuals, they will make a significant contribution to the future of the country.